

Vergaderjaar 2023–2024

21 501-30

Raad voor Concurrentievermogen

Nr. 601

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN
KLIMAAT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 april 2024

De informele Raad voor Concurrentievermogen (RvC) over consumentenbescherming vindt op 19 april 2024 plaats in Brussel. Met deze brief stuur ik u de geannoteerde agenda met daarin een beschrijving van de discussiepunten en de Nederlandse inzet.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens

Informele Raad voor Concurrentievermogen 19 april 2024 (Brussel) – Consumentenbescherming

Tijdens de informele Raad wordt stilgestaan bij de gevolgen en uitdagingen van de digitale transitie voor consumentenbescherming binnen de interne markt.

Digitale transitie

Werksessie – ronde tafel

De eerste ronde tafel zal focussen op nieuwe bedrijfsmodellen waarmee consumenten worden geconfronteerd in een steeds meer gedigitaliseerde wereld. Het Belgisch voorzitterschap zal lidstaten vragen om te reflecteren op wat er nodig is om consumentenbescherming toekomstbestendig te maken in de digitale transitie.

Nederlandse positie

De ontwikkelingen in de digitale economie gaan snel. Dit vraagt wat Nederland betreft om toekomstbestendige en flexibele wetgeving om snel deze ontwikkelingen te kunnen reageren. Vooral kwetsbare consumenten, met name kinderen, moeten online voldoende beschermd worden. Nederland heeft hier eerder aandacht voor gevraagd in de Nederlandse consumentenagenda¹ en in een brief aan Eurocommissaris Reynders over Europees consumentenbeleid².

Tijdens deze Raad zal Nederland de Commissie nogmaals oproepen om onder meer betaalde loot boxes aan te merken als oneerlijke handelspraktijk. Loot boxes leiden tot verstoring van het gedrag van kwetsbare consumenten vanwege het willekeurige karakter van de beloningen. Bovendien moet in overweging genomen worden of praktijken zoals pay-to-win-mechanismen en het gebruik van virtuele munten strakker moet worden gereguleerd, bijvoorbeeld door wettelijk te verplichten dat bij een in-app aankoop altijd de prijs in echte valuta duidelijk wordt weergegeven.

Daarnaast zal Nederland onderstrepen dat terughoudendheid geboden is bij het opleggen van nieuwe informatieverplichtingen voor handelaren bij nieuwe Europese wetgevingsvoorstellen. Deze veroorzaken niet alleen extra administratieve lasten bij bedrijven, maar kunnen ook tot informatie overload bij consumenten leiden en zijn daardoor vaak weinig effectief.

Krachtenveld

Lidstaten hebben extra aandacht voor AI en de risico's voor consumenten. Er is consensus bij lidstaten dat met name kwetsbare consumenten voldoende beschermd moeten worden tegen oneerlijke handelspraktijken in de digitale omgeving. De huidige Commissie onderzoekt momenteel of de huidige regels consumenten ook online voldoende beschermen («fitness check»)³. Dit zou onder een volgende Commissie eventueel tot nieuwe wetgevende voorstellen kunnen leiden.

¹ Kamerstuk 2022/23, 27 879, nr. 90

² Bijlage bij kamerstuk 2023/24, 27 879, nr. 93

³ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13413-Digital-fairness-fitness-checkon-EU-consumer-law_en.

Een eerlijke interne markt

Werksessie – ronde tafel

De tweede ronde tafel zal focussen op de noodzaak van een eerlijke en efficiënte interne markt, zowel voor consumenten als handelaren. De Raad zal bespreken welke aandachtspunten er nu zijn op de interne markt voor consumenten, en welke oplossingsrichtingen hiertoe mogelijk nuttig zouden zijn.

Nederlandse positie

Het kabinet is in algemene zin voorstander van politiek eigenaarschap van de lidstaten en de Commissie voor de interne markt op alle beleids-terreinen. De nieuwe jaarlijkse beleidscyclus voor concurrentievermogen en interne markt kan hieraan bijdragen en moet leiden tot concrete acties ter versterking van de interne markt, zoals het adresseren van concrete belemmeringen en werken aan betere, meer uniforme en doelgerichte, toepassing van interne-marktregels⁴. Een voorspelbaar regelgevend kader is hierbij cruciaal.

Ten behoeve van toepassing en een gelijk speelveld in de interne markt zal Nederland benadrukken dat in elke lidstaat altijd duidelijk moet zijn wanneer een bepaald regelgevend kader van toepassing is en hoe consumentenregels moeten worden geïnterpreteerd. Dit is niet altijd het geval, ondanks het feit dat in de meeste gevallen sprake is van maximum-harmonisatie bij consumentenwetgeving. Verschillen in interpretatie en handhaving in de lidstaten kunnen leiden tot versnippering van de interne markt. Nederland zal benadrukken dat nieuwe regels voor consumenten-bescherming duidelijk en eenduidig moeten zijn voor zowel handelaren als consumenten. Op deze manier wordt het hoogste niveau van consumentenbescherming gewaarborgd.

Consumentenbescherming kan niet zonder effectief toezicht. Daartoe kan de samenwerking tussen toezichthouders in het kader van het Consumer Protection Cooperation (CPC) netwerk verstevigd worden. Het kabinet is van mening dat de procedures voor collectieve handhaving door Europese autoriteiten verder verbeterd moet worden. Waar inbreuken op het consumentenrecht op vrijwel het hele grondgebied van de Unie plaatsvinden, kan handhaving effectiever dan nu het geval is door toezicht op Europees niveau te organiseren. Het kabinet vraagt de Commissie hier met een voorstel voor te komen.

Tenslotte vraagt Nederland de Commissie om aanpassing van het regelgevend kader zodat het lidstaten is toegestaan om colportage (deur tot deur verkoop) te verbieden.

Krachtenveld

Een merendeel van de lidstaten erkent het belang van harmonisatie en betere regelgeving op de interne markt. Er is nog geen consensus onder lidstaten in welke mate handhaving van consumentenregels op Europees niveau gewenst is.

⁴ Zoals toegelicht in de geannoteerde agenda van de Raad voor Concurrentievermogen 7 maart 2024, Kamerstuk 2023/2024, 21 501-30, nr. 596.